

Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjielte

DIGITALISERINGSTRATEGI 2022-2026

Strategi for Trøndelag fylkeskommune

Innholdsfortegnelse

Forord	2
1. Hvorfor digitalisere	3
2. Digitalisering og digital transformasjon	4
3. Informasjonssikkerhet og personvern	5
4. Ambisjonsnivå – Vi skaper historie	6
5. Satsingsområder	7
5.1 Brukeren i sentrum.....	7
5.2 Kultur, kompetanse og ledelse.....	8
5.3 Samhandling.....	9
5.4 Datadrevet utvikling.....	10
5.5 Bærekraft.....	11
6. Prinsipper for digitalisering	12
6.1 Ta utgangspunkt i brukerens behov.....	12
6.2 Ta arkitekturbeslutninger på rett nivå.....	12
6.3 Bidra til digitaliseringsvennlig regelverk.....	12
6.4 Del og gjenbruk data	12
6.5 Del og gjenbruk løsninger	12
6.6 Lag digitale løsninger som støtter samhandling	12
6.7 Sørg for tillit til oppgaveløsningen	12
7. Veien videre	13
8. Referanser	14

Forord

Samfunnet rundt oss endrer seg raskt. Teknologi, demografi, klima og arbeidsliv er eksempler på områder som er i endring, og som påvirker måten vi løser vårt samfunnsoppdrag på.

Høyere krav til informasjonssikkerhet og personvern, og nye forventninger fra brukerne utfordrer offentlig sektor til å levere tjenester med høy kvalitet på nye måter.

Digitalisering er ett av virkemidlene vi har for å møte endringene vi står overfor, og er en forutsetning for at vi skal kunne fortsette å tilby gode tjenester til innbyggere, næringsliv og offentlig sektor i Trøndelag. Digitalisering handler om å utnytte teknologien for å kunne forenkle, fornye og forbedre. Det handler også om å endre måten vi jobber på til det bedre for våre brukere.

Gjennom arbeidet med strategien har vi identifisert fem satsingsområder vi skal jobbe med. Jeg vil trekke frem to hovedgrep vi må ta for at vi skal lykkes med arbeidet. Det første er at vi som organisasjon må få en større forståelse for hvem vi er til for, hvem vi leverer tjenestene til. Det er brukerne vi skal ha fokus på, og «brukeren i sentrum» skal være et førende prinsipp for vårt arbeid. Det andre grepet er at vi må bli flinkere til å jobbe sammen og på tvers i vår egen organisasjon. Et vellykket digitaliseringsarbeid forutsetter at vi koordinerer innsatsen og legger til rette for gjenbruk av løsninger.

Trøndelag fylkeskommunes visjon er at «vi skaper historie». At vi skal skape historie betyr at vi har høye ambisjoner, og at det som skapes og utvikles skal gi varige, positive spor. Vi har høye ambisjoner også når det gjelder digitalisering, og skal utnytte mulighetene som ligger i teknologien slik at vi kan fortsette å tilby gode tjenester i tiden fremover.

For å lykkes med dette arbeidet er vi avhengig av at alle ansatte blir med og drar lasset. Det er den som sitter nærmest oppgaven som kjenner utfordringene best, og som kan bidra med idéer til fornying, forenkling og forbedring.

Sammen skaper vi nye løsninger!

Carl-Jakob Midttun
Fylkesdirektør

1. Hvorfor digitalisere

Samfunnsendringer, økte krav til informasjonssikkerhet og høye forventninger fra brukerne utfordrer offentlig sektor til å levere tjenester med høy kvalitet på nye måter. Utviklingen går raskt og gir store muligheter, samtidig som den utfordrer oss som organisasjon. Valgene vi gjør kan bidra til å påvirke utviklingen, og digitalisering er ett av virkemidlene fylkeskommunen har for å møte endringene vi står overfor i årene fremover.

Trøndelag fylkeskommune har vedtatt visjonen "Vi skaper historie". Denne indikerer høye ambisjoner og at det som skapes og utvikles i organisasjonen i tiden fremover skal gi varige, positive spor. Visjonen, samt verdiene til fylkeskommunen, skal vise retning og sier noe om hva fylkeskommunen ønsker å bli identifisert med.

Digitaliseringsstrategien skal bidra til at organisasjonen bruker teknologi til å utvikle prosesser og rutiner for å skape ny verdi og utnytte de mulighetene teknologien gir oss. Dette vil være et bidrag til å løse fylkeskommunens samfunnsoppdrag på en bedre måte i årene som kommer, og sikre at vi jobber mot den ambisiøse visjonen vi har vedtatt. Strategiens mål er å støtte opp om visjonen ved hjelp av et arbeid som er preget av åpenhet, nysgjerrighet, modige valg og ansvarlig handling.

Strategien skal:

- Skape en felles forståelse av målet med digitalisering
- Angi ambisjonsnivå, satsingsområder og mål som skal være førende for våre prioriteringer
- Definere prinsipper for digitalisering som skal benyttes i alt fremtidig digitaliseringsarbeid
- Bidra til økt digital modenhet gjennom kompetanseheving, holdningsendring og engasjement blant ansatte i organisasjonen
- Være et grunnlag for handlingsplaner som operasjonalisere strategiens ambisjoner, satsingsområder og prinsipper.

2. Digitalisering og digital transformasjon

Digitalisering defineres gjerne som det å ta i bruk teknologi for å forenkle, forbedre og fornye arbeidsprosesser, kommunikasjon og tjenester. I dette ligger det mer enn at man går fra analoge, manuelle systemer til digitale løsninger, altså at man går fra papir til skjerm.

Vi kan digitalisere enkeltprosesser og tjenester, men en digital transformasjon representerer en større og mer omfattende endringsprosess. Digital transformasjon er en grunnleggende og omfattende omstilling der teknologien endrer forutsetningene for hvordan vi jobber og organiserer oss. Digital transformasjon kan beskrives som et redesign av virksomheten på alle nivå, inkludert folk, arbeidsprosesser, teknologi og styring¹.

I digitalisering ligger det også at vi skal bruke teknologi til å fornye, forenkle og forbedre samhandling. Teknologien skal støtte opp under den organisasjonsutviklingen vi må gjennom for å tilpasse oss endringene i samfunnet. Ved hjelp av teknologi skal vi tilby nye og bedre tjenester som er enkle å bruke, effektive og pålitelige.

Nasjonale føringer, regionale planer og internt styrende dokumenter utfordrer fylkeskommunen til å utvikle strategi og iverksette tiltak på digitaliseringsområdet². Digitalisering er en viktig innsatsfaktor for å kunne opprettholde og utvikle tjenester til beste for våre brukere og alle innbyggere i fylket.

¹ Se digdir.no.

² Se stortingsmeldingen *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet*, strategien *En digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025*, regjeringens digitaliseringsrundskriv og stortingsmeldingen *Data som ressurs – Datadrevet økonomi og innovasjon* for mer om nasjonale føringer. Interne føringer finner vi blant annet i *Trøndelagsplanen 2019-2030, Økonomiplan 2022-2025* og utkast til *Organisasjonspolitik* (tidligere *Arbeidsgiverpolitikk*).

3. Informasjonssikkerhet og personvern

Dagens teknologiske samfunn utfordrer grensene mellom personvern, brukervennlighet og tilgjengelighet. Når et digitaliseringsprosjekt skal gi enklere og bedre tjenester for brukerne, vil også ny bruk av teknologi gi nye utfordringer knyttet til informasjonssikkerhet og personvern. Brukere av digitale tjenester har rett til og forventning om at løsningene er sikre og ivaretar deres rett til personvern. Som stor forvalter av personopplysninger, har vi en plikt og et ansvar til å jobbe systematisk for å nå målene om å tilby sikre tjenester til våre brukere.

Informasjonssikkerhet er overordnede prosesser og rutiner for å sikre at all informasjonsbehandling ivaretar konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Risikovurdering er en del av informasjonssikkerhetsarbeidet og skal gjennomføres for alle digitaliseringsprosjekt. I tilfeller der det samles inn og behandles personopplysninger skal personvernombudet kobles på for vurdering av personvernkonsekvenser³. I tillegg til å sikre og dokumentere et systematisk arbeid med informasjonssikkerhet og personvern, vil det å reflektere over risiko bidra til læring og bevisstgjøring av hvilke verdier vi til enhver tid har ansvar for og hvordan det praktiseres.

Innebygd personvern er et sentralt krav i personopplysningsloven. Det betyr at det skal tas hensyn til personvern i alle utviklingsfaser av et system eller en digital tjeneste. På den måten skal informasjonssystemene oppfylle prinsippene i personvernforordningens artikkel 5⁴ og ivareta de registrertes rettigheter.

³ Data Protection Impact Assessment (DPIA).

⁴ Lov om behandling av personopplysninger, artikkel 5: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38/gdpr/ARTIKKEL_5#gdpr/ARTIKKEL_5

4. Ambisjonsnivå – Vi skaper historie

Trøndelag fylkeskommune skal skape historie også når det gjelder digitalisering, og har store ambisjoner når det gjelder digital modenhet og digital kultur. Vi skal sette oss langsiktige, ambisiøse mål, og vi skal jobbe sammen for å nå dem.

I *Økonomiplan 2022-2025* fremhever fylkesdirektøren at vi gjennom digital transformasjon skal endre de grunnleggende måtene vi løser oppgavene våre på ved hjelp av teknologi, og at dette arbeidet skal intensiveres.

For å vise hvilke muligheter som ligger i å ta i bruk teknologi til å forenkle, forbedre og fornye, må de som lykkes med sine digitaliseringsinitiativ snakke om og dele sin suksess. Organisasjonen trenger at noen går foran og viser vei, og hjelper de andre med å komme etter. Samtidig er det like viktig at de som ikke lykkes snakker om og deler sine erfaringer med hvorfor man ikke lyktes. I Trøndelag skal vi ha en kultur hvor det er rom for å prøve og feile.

Å vedta en ambisjon eller et mål er viktig for å peke retning, men vi oppfyller ikke ambisjonene uten at vi jobber systematisk. I arbeidet med strategien har fem områder pekt seg ut som satsingsområder for å oppnå ambisjonen: 1) Brukerfokus, 2) Kultur, kompetanse og ledelse, 3) Samhandling og 4) Datadrevet utvikling og 5) Bærekraft.

For å oppfylle ambisjon innen hvert av satsingsområdene skal vi:

- Gå fra enkel selvbetjening med skjema på nett til at brukerfokus er en drivkraft for endring og tilby personaliserte tjenester
- Utvikle en kultur for innovasjon og nyskaping hvor vi utforsker mulighetene som ligger i teknologien og jager stadige forbedringer
- Legge til rette for samarbeid på tvers av avdelinger og seksjoner slik at nye digitale løsninger blir skapt sammen.
- Gå fra automatisering av enkle manuelle prosesser til kartlegging av alle prosesser med tanke på digitalisering, og komme dit at utforsking og eksperimentering med data er vanlig
- Skape forståelse for et utvidet bærekraftsbegrep der bærekraft ikke bare handler om klima og miljø, men også de effekter digitalisering har for individer, organisasjoner og samfunn.

5. Satsingsområder

Delmålene for hvert satsingsområde skal bidra til at vi når den overordnede målsettingen ved digitalisering og digital transformasjon: Forenkle, fornye og forbedre.

5.1 Brukeren i sentrum

Brukerorientering og brukeropplevelse er selve kjernen i en digital transformasjon. Med brukere mener vi her både eksterne og interne brukere av våre tjenester. Digital teknologi åpner nye muligheter for brukerinteraksjon som var utenkelige for bare få år siden⁵. Samtidig vil vi hindre digitalt utenforskap både for interne og eksterne brukere ved å ta i bruk god opplæring og tilby hjelp ved bruk av digitale verktøy og tjenester.

Trøndelag fylkeskommune har et bredt spekter av tjenester og har en viktig rolle som tilrettelegger for regional utvikling. Som forvalter av samfunnets felles ressurser må vi ikke glemme hvem vi er til for, og vi skal hele tiden ha fokus på å løse samfunnsoppdraget i tråd med forventningene brukerne har til oss. Vi skal derfor sette brukeren i sentrum og involvere brukerne ved utvikling og forvaltning av våre tjenester. Tidlig involvering av brukerne skal sørge for at vi utvikler de riktige tjenestene, og ikke bare tjenestene riktig.

Trøndelag fylkeskommune skal ha universelt utformede digitale løsninger slik at tjenestene er tilgjengelige for alle uavhengig av alder, funksjonsevne og utdanningsnivå. Med universell utforming (UU) mener vi her at alle brukere, uavhengig av sine forutsetninger, på en god og enkel måte skal kunne ta i bruk digitale tjenester som de møter i hverdagen⁶. Slik likeverdig deltakelse⁷ er grunnleggende for demokratiet, og universell utforming er derfor et viktig mål for samfunnet.

Våre mål for brukerfokus:

- Digitaliseringsprosjekter baseres på brukerdrevne metoder. Vi setter brukeren først og utvikler tjenester som dekker brukerens behov. Brukerreiser og analyser av brukernes behov legges til grunn for valg og prioriteringer.
- Vi skal skape historie og vi skal ta vare på historien ved å gi brukerne tilgang til historisk informasjon og dokumentasjon i våre arkiver.
- Data gjenbrukes på tvers av systemer. Brukerne registrerer data bare én gang. Vi tilbyr personaliserte tjenester som er tilpasset den enkelte bruker/brukergruppe.

⁵ Digdir.no.

⁶ Se også Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-06-21-732> og uutilsynet.no.

⁷ I følge Statistisk sentralbyrå har én av fem personer en varig eller midlertidig funksjonsnedsettelse. I et slikt perspektiv er det en viktig samfunnsoppgave å passe på at ikke oppstår et misforhold mellom de krav samfunnet stiller til digital deltakelse og hva den enkelte er i stand til å utføre (uutilsynet.no).

5.2 Kultur, kompetanse og ledelse

Innovasjon i offentlig sektor kan være en ny eller vesentlig endret tjeneste, produkt, prosess, organisering eller kommunikasjonsmåte. At innovasjonen er ny, betyr at den er ny for den aktuelle virksomheten, den kan likevel være kjent for og iverksatt i andre virksomheter⁸.

Trøndelag fylkeskommune skal i likhet med resten av offentlig sektor utvikles videre, med gode tjenester til innbyggere og brukere, god bruk av fellesskapets ressurser og høy tillit. Økt innovasjonsevne og -takt er én måte å få til dette på.

I et av regjeringens prinsipper for innovasjon i offentlig sektor heter det at «ledere må utvikle kultur og kompetanse for innovasjon, der man har mot til å tenke nytt og lærer av feil og suksesser»⁹. I Trøndelag fylkeskommune skal vi ha særlig fokus på det å utvikle kultur og kompetanse for innovasjon. En god arbeidskultur avler lyst, engasjement og tillit, mens kompetanse gir innsikt og forståelse for metodikk, muligheter og løsninger.

Betydningen og omfanget av en digital transformasjon må forstås og forankres i ledelsen i hele organisasjonen. Organisasjonen må stille krav om utvikling av kompetanse hos alle ansatte for å øke den digitale modenheten, legge til rette for samhandling og utforskning og løfte frem initiativ som fremmer digitalisering.

Med kunnskap og kompetanse om hva digitale verktøy kan bidra med i å forbedre arbeidsprosesser, vil ansatte bli gode ambassadører for innovasjon og nyskaping.

Digitalisering fører med seg endring i oppgaver, samarbeidsformer og kunnskap. Gjennom et godt partssamarbeid bygger vi tillit og forståelse. Tillitsvalgte og vernetjenesten skal involveres i både små og store digitaliseringsprosjekter. Kunnskapen disse tar med seg inn i prosjekter er til stor verdi i hele utviklingsløpet, og vil bidra til en bedre forankring og implementering av løsning.

Våre mål for kultur, kompetanse og ledelse:

- Et system og en organisering som fanger opp, foredler og prioriterer idéer fra organisasjonen. Dette støtter opp under arbeidet for vår kultur for innovasjon, og en kultur der det er lov til å prøve og feile.
- Gjennom et kunnskapsløft er ansatte sikret et minimum av kunnskap om digitalisering. Ledere har fått kunnskap om muligheter og konsekvenser ved digitalisering. Tilbud om etter- og videreutdanning er etablert for å sikre kontinuerlig læring og oppdatering på området.
- Vi rekrutterer den kompetansen som er nødvendig for kunne tilby gode tjenester til brukerne.

⁸ <https://www.regjeringen.no/no/tema/statlig-forvaltning/forvaltningsutvikling/innovasjon-i-offentlig-sektor/id2610542/>

⁹ Se Meld. St. 30 (2019-2020) *En innovativ offentlig sektor – Kultur, ledelse og kompetanse*
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-30-20192020/id2715113/>

5.3 Samhandling

Ambisjonene i strategien viser vei til en fremtid der digitalisering er innlemmet i alle deler av organisasjonen, hvor vi organiserer oss etter brukerreisen og digital strategi er en naturlig del av alt planverk. Digitale løsninger skal bidra til samhandling på tvers av både systemer og fagområder, men også mellom sektorer og forvaltningsnivå.

Arbeidet med strategien har avdekket at Trøndelag fylkeskommune har en lang vei å gå når det gjelder samhandling på tvers i organisasjonen¹⁰. For å nå ambisjonsnivået og de mål vi har satt for digitaliseringsarbeidet, er samhandling og koordinering av innsatsen helt avgjørende. Vi må ha et bevisst forhold til nasjonale felleskomponenter, og løsninger som utvikles eller investeres i må kunne brukes av flere. Også eksternt.

Strategien *Én digital offentlig sektor* viser til fellesløsninger fremfor mange separate løsninger og Trøndelagsplanen har som mål at «i 2030 er Trøndelag best i Norge på regional samhandling». Fylkeskommunen skal følge opp rådene fra strategien ved valg av digitale løsninger og skal delta aktivt i samhandlingsarenaer ut over egen virksomhet både regionalt og nasjonalt for å motta og dele kunnskap.

Våre mål for samhandling:

- Digitaliseringsarbeidet er organisert slik at vi sikrer koordinering og samhandling på tvers i organisasjonen. Vi jobber etter prinsipper for smidig organisering av prosjekter¹¹: Tydelige mål, selvstyrte prosesser og team, brukersentrert utvikling og kontinuerlige leveranser. På interne arenaer orienteres det om foreslåtte, pågående og gjennomførte digitaliseringstiltak, som legger til rette for gjenbruk og samhandling.
- Vi kjenner vår plass i det nasjonale økosystemet og har oversikt over felleskomponenter, regionale og lokale løsninger slik at vi enklere kan vurdere gjenbruk.
- Tjenesteproduksjonen er organisert etter brukerreisen og har fokus på å utvikle og tilby tjenester basert på brukernes behov, ønsker og forventninger.

¹⁰ Se for eksempel *Internkommunikasjonsundersøkelsen* som ble gjennomført høsten 2021.

¹¹ *Smidig ledelse med tight-loose-tight* av Karianne Skudal Tjøm/Bekk. Med smidig tilnærming forstår vi her en tilnærming som handler om å sette en organisasjon i stand til å respondere på endringer i forutsetningene for egen virksomhet – raskt, effektivt og kontinuerlig. Det handler om å skape en lærende organisasjon hvor endring og utvikling er en naturlig del av virksomheten (bouvet.no).

5.4 Datadrevet utvikling

I stortingsmeldingen *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet* står det at IKT er en vesentlig innsatsfaktor for innovasjon og produktivitet. Innsamling, lagring og bruk av data i kombinasjon med ny teknologi gir oss store muligheter. På sikt har vi en ambisjon om at beslutninger skal tas på grunnlag av data og innsikt. For å få til dette må vi gjøre data tilgjengelig og finne måter å gjenbruke data på, samtidig som vi ivaretar både personvern og informasjonssikkerhet.

Dette handler om et langvarig arbeid for å skape et tankesett der data og analyse danner grunnlaget for alle faktabaserte beslutninger i forretning og fagside, som omfavnes av alle nivåer i organisasjonen¹².

Våre mål for datadrevet utvikling:

- En organisering der tverrfaglige team med kapasiteter på fag, data og analyser fokuserer på virksomhetsmål som tar utgangspunkt i data. Vi har etablert økt forståelse for data i alle ledd i organisasjonen, tilpasset den enkelte medarbeiders funksjon. Vi har en kultur for innovasjon der datadeling er en del av drivkraften for samarbeid både internt og eksternt.
- Vi har systemer og programvare for fremveksten av en datadrevet organisasjon. Dette innebærer en infrastruktur som støtter rask utvikling, datafangst og produksjonssetting, tilgang til analyseverktøy tilpasset behovene til den enkelte bruker, og standardisering av datafangst og delingsmåter.
- Forvaltning av data etter tydelige og gjennomgående prinsipper. Dette innebærer å ivareta livssyklusen til virksomhetens data fra fangst til sletting med automatiserte rutiner, og å ha beskrivelser av datasettenes kvalitet med svakheter, avgrensninger og bruksområder.

¹² *Stordata- og analyseplattformen Saga i Statens Vegvesen* presentert for Trøndelag fylkeskommune 28.10.20 av Lars Meisingset.

5.5 Bærekraft

Bærekraft i denne sammenheng handler om effekter av økt digitalisering på både klima og miljø, sosial bærekraft og virksomhetsstyring.

Amaras lov¹³ sier at vi har en tendens til å overvurdere teknologien på kort sikt, men at vi undervurderer de langsiktige endringene og effektene den har på samfunnet. Med bærekraftig digitalisering er det ikke digitaliseringen i seg selv som er bærekraftig, men effekten digitaliseringen har på mennesker og miljø.

For å kunne jobbe systematisk med bærekraft i et digitaliseringsperspektiv er det nødvendig å forstå sammenhengene mellom de to begrepene. Vi må etablere en forståelse for hva den økte digitaliseringen av samfunnet innebærer, og hvilke konsekvenser den har for mennesker, organisasjoner og samfunn¹⁴.

Trøndelag fylkeskommune skal jobbe aktivt for å synliggjøre disse effektene, både internt i organisasjonen og eksternt. Sosial bærekraft, digitalt utenforskap og demokratiske utfordringer knyttet til dette er områder vi skal være spesielt oppmerksomme på.

Våre mål for bærekraft:

- Vi skal ha etablert en forståelse for hva digitalisering betyr i et utvidet bærekraftsbegrep, med innvirkning på både miljø, samfunn og egen organisasjon.
- Innsamling, sammenstilling og synliggjøring av data er aktive drivere for strategiske valg og styring av organisasjonen.
- Vi har etablert en kultur for bærekraft hvor vi forstår betydningen av FNs bærekraftsmål for vår egen virksomhet og har fokus på de sosiale og samfunnsmessige effektene av digitalisering.

¹³ Amaras lov, se Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Roy_Amara

¹⁴ Arne Krokan, krokan.com

6. Prinsipper for digitalisering

Det er utarbeidet et sett nasjonale overordnede prinsipper for digitalisering som er obligatoriske for statlig sektor og anbefalt for kommunesektoren. Prinsippene skal behandles som Trøndelag fylkeskommunes egne prinsipper og brukes som rettesnor i vårt digitaliseringsarbeid.

Digitaliseringsdirektoratet beskriver følgende sju prinsipper¹⁵:

6.1 Ta utgangspunkt i brukerens behov

Offentlige tjenester skal ta utgangspunkt i brukernes behov og perspektiver og kunne brukes av alle, uavhengig av alder og funksjonsevne.

6.2 Ta arkitekturbeslutninger på rett nivå

Arkitektur¹⁶ er en utviklings- og styringsoppgave, med innvirkninger på virksomhetens kostnader og gevinster. Arkitekturbeslutninger bør tas så nær oppgaveløsningen og brukernes behov som mulig. Enkelte beslutninger må likevel løftes opp for å øke evnen til å samhandle med andre og ta hensyn til felles mål for digitalisering i offentlig sektor.

6.3 Bidra til digitaliseringsvennlig regelverk

Regelverk setter rammer for offentlig oppgaveløsning, og må kontinuerlig videreutvikles slik at det er tilpasset dagens og morgendagens muligheter og utfordringer.

6.4 Del og gjenbruk data

Virksomheter skal legge til rette for deling og gjenbruk av data. Data er en fellesressurs som gjennom deling og gjenbruk gir store gevinster for forvaltningen, innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner.

6.5 Del og gjenbruk løsninger

Deling og gjenbruk av løsninger omfatter arkitekturprodukter, løsningskomponenter og tjenester. Dette omfatter løsninger som er nasjonale, sektorielle og på virksomhetsnivå.

6.6 Lag digitale løsninger som støtter samhandling

Digitale løsninger skal utvikles slik at de kan samhandle med andre løsninger i offentlig og privat sektor.

6.7 Sørg for tillit til oppgaveløsningen

Innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner skal ha tillit til at offentlige virksomheter løser sine oppgaver på en god og sikker måte. Dette forutsetter at forvaltningen etterlever regelverket og ivaretar krav til rettssikkerhet, effektivitet, informasjonssikkerhet og personvern.

¹⁵ For utfyllende informasjon om det enkelte prinsipp og mer konkret hva prinsippene innebærer, gå til Digitaliseringsdirektoratets nettsider: <https://www.digdir.no/samhandling/foringar-bruk-av-arkitekturprinsippa/1066>

¹⁶ Arkitektur i denne sammenhengen handler om hvordan vi er organisert, hvordan arbeidsprosesser henger sammen og hvordan vi bruker IT-løsninger. Hensikten med en virksomhetsarkitektur er blant annet å sørge for at løsninger ses i en helhetlig sammenheng, og hindre at det etableres løsninger som ikke snakker sammen.

7. Veien videre

For at fylkeskommunen skal oppfylle ambisjonene som er gjengitt i denne strategien, må satsingsområdene operasjonaliseres i form av handlings- og tiltaksplaner. Arbeidet må også organiseres på en slik måte at vi kan jobbe effektivt og tverrfaglig med tjenesteutvikling.

Det foregår i dag mange gode digitaliseringsprosjekter i fylkeskommunen, men disse er ikke koordinert og tar lite hensyn til det samlede behovet i organisasjonen. Interne undersøkelser viser at vi jobber i siloer, og at vi ikke er flinke nok til å samhandle på tvers i organisasjonen. Dette er til hinder for utveksling av idéer, læring og effektiv utnyttelse av ressursene.

Som nevnt innledningsvis er det to hovedgrep vi må gjøre for å lykkes med vårt digitaliseringsarbeid. Det første handler om at vi skal tilby tjenester som er tilpasset brukernes behov og forventninger. Det andre handler om at vi må få på plass en styring og organisering av digitaliseringsarbeidet slik at vi får tatt ut effekter for hele organisasjonen. Smidig tilnærming, bedre styring, organisering og koordinering er helt nødvendig for å kunne løfte fylkeskommunen mot sitt ambisjonsnivå for digitalisering.

Strategien har pekt på satsingsområder som gjelder både på kort og lang sikt. I utarbeidelsen av handlingsplaner er det viktig å vise muligheter for konkret forbedring, fornying og forenkling. Å velge tiltak og prosjekter som fjerner «tidstyver» og gir raske gevinster, gir motivasjon og lyst til å teste ut nye idéer og delta i endringsarbeidet.

Digitalisering er organisasjonsendring ved hjelp av teknologi. Mennesker sine reaksjoner på endring må ikke tas for lett på. Tillit, forankring og kommunikasjon er viktige faktorer for et vellykket digitaliseringsprosjekt. En vellykket implementering krever at menneskelige faktoren tas med i planlegging og i valg av tiltak for å sikre god utnyttelse av digitale løsninger.

Sammen skaper vi nye løsninger!

8. Referanser

Bouvet.no: *Smidig metodikk og tankegang.*

Digitaliseringsdirektoratet, digdir.no: *Føringar for bruk av arkitekturprinsippa.*

Digitaliseringsdirektoratet, digdir.no, *Hva er digital transformasjon?*

Krokan, Arne, *Digital transformasjon og bærekraft*, krokan.com.

Lovdata, *Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger.*

Lovdata, *Lov om behandling av personopplysninger.*

Meisingset, Lars: *Stordata- og analyseplattformen Saga i Statens vegvesen*, presentert for Trøndelag fylkeskommune 28.10.2020.

Meld. St. 22 (2021-2022), *Data som ressurs – Datadrevet økonomi og innovasjon.*

Meld. St. 27 (2015-2016), *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet.*

Meld. St. 30 (2019-2020), *En innovativ offentlig sektor – Kultur, ledelse og kompetanse.*

Miljødirektoratet: *Om Europas grønne giv.*

Regjeringen, *Én digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025.*

Regjeringen, *Digitaliseringsrundskrivet.*

SopraSteria.no, *Digitalisering for bærekraft.*

Tjøm, Karianne Skudal: *Smidig ledelse med tight-loose-tight*, blogg.bekk.no.

Trøndelag fylkeskommune, *Arbeidsgiverpolitikk 2018-2022.*

Trøndelag fylkeskommune, *Internkommunikasjonsundersøkelsen 2021.*

Trøndelag fylkeskommune, *Regional planstrategi for fylkestingsperioden 2020-2023.*

Trøndelag fylkeskommune, *Trøndelagsplanen 2019-2030.*

Trøndelag fylkeskommune, *Økonomiplan 2022-2025.*

Uutilsynet.no.

Wikipedia.com.

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte